

Návrh
Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na určenie príslušného
ministerstva podľa zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku
environmentálnej zát'áže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona
č. 49/2018 Z. z.

Podľa schváleného Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020 patrí medzi základné priority environmentálnej politiky vlády Slovenskej republiky okrem iného aj prijatie opatrení na sanáciu environmentálnych zát'azí s cieľom znížiť environmentálne a zdravotné riziká vyplývajúce z kontaminácie zložiek životného prostredia. S dôrazom na zníženie záberov poľnohospodárskej pôdy podporí sa tiež cieľavedomé využívanie rekultivovaných území.

Za environmentálnu zát'az sa považuje také znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu (§ 3 písm. t) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov).

Štátny program sanácie environmentálnych zát'azí (2016 - 2021) je základným strategickým plánovacím dokumentom pre systematické odstraňovanie environmentálnych zát'azí na Slovensku. Tento strategický dokument určuje rámcové úlohy a opatrenia na postupné znižovanie negatívnych vplyvov environmentálnych zát'azí na zdravie človeka a životné prostredie.

Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 7 z 13. januára 2016 ukladá ministrom životného prostredia, ministrom hospodárstva, ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, ministrom obrany, ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja v bode B.1. a B.2.:

„B.1. zabezpečiť vo svojej pôsobnosti plnenie úloh vyplývajúcich zo Štátneho programu sanácie environmentálnych zát'azí (2016-2021)“,

„B.2. zabezpečiť výdavky na plnenie Štátneho programu sanácie environmentálnych zát'azí (2016-2021) z európskych fondov, z rozpočtových kapitol príslušných ministerstiev (v rozpočtovom období 2016 – 2021) a Environmentálneho fondu“ do 31. decembra 2021.

Prijatím zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej zát'áže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 49/2018 Z. z. (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z.“) bola splnená podmienka pre čerpanie finančných prostriedkov z Kohézneho fondu na riešenie problematiky environmentálnych zát'azí. V rokoch 2007 – 2013 to bolo možné prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie (2007 – 2013) a na súčasné programové obdobie to umožňuje Operačný program Kvalita životného prostredia (2014 – 2020), ktorého návrh bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 175 zo dňa 16. apríla 2014. Problematika riešenia environmentálnych zát'azí spadá pod prioritnú os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry, investičnú prioritu 1.4: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery

znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku, a pod špecifický cieľ 1.4.2: Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou). Z dôvodu zabezpečenia podkladov k žiadostiam o nenávratný finančný príspevok v rámci aktuálne vyhlásených výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok je potrebné, aby vláda Slovenskej republiky rozhodla, ktoré príslušné ministerstvo má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby. Ide o prípady, keď nebolo možné určiť povinnú osobu za environmentálnu záťaž a príslušný okresný úrad zastavil konanie o určení povinnej osoby podľa § 5 ods. 5 zákona č. 409/2011 Z. z.

Oprávneným žiadateľom o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020) je v takýchto prípadoch príslušné ministerstvo podľa § 5 ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z., t. j. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) alebo iné ministerstvá, ktoré určí vláda Slovenskej republiky svojím uznesením. Prehľad lokalít s environmentálnou záťažou, na ktorých bolo zastavené konanie o určení povinnej osoby podľa § 5 ods. 5 zákona č. 409/2011 Z. z., uvádza príloha č. 1.

Čerpanie finančných prostriedkov na sanáciu environmentálnych záťaží, ktoré sú navrhnuté do pôsobnosti príslušného ministerstva, bude zabezpečené z európskych fondov, z rozpočtovej kapitoly príslušného ministerstva a Environmentálneho fondu v súlade s Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 7 z 13. januára 2016 bodu B.2. Príslušné ministerstvo bude prioritne žiadať finančné zdroje z európskych fondov v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020).

Príslušné ministerstvo bude počas implementácie projektu postupovať v súlade s ustanoveniami Schémy štátnej pomoci na sanáciu environmentálnych záťaží v prípadoch, kedy zodpovednosť za sanáciu prechádza na štát.

Alokovaná čiastka z Operačného programu Kvalita životného prostredia na riešenie problematiky environmentálnych záťaží predstavuje sumu 180 mil. Eur (Kohézny fond). Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR vo výške 15 % predstavuje sumu 27 mil. Eur.

Výška finančných výdavkov, ktoré budú vynaložené na realizáciu sanácií environmentálnych záťaží, bude závisieť od rozsahu znečistenia a výberu sanačných metód na jednotlivých lokalitách. Podľa § 8 ods. 1 písm. a) bodu 3 zákona č. 409/2011 Z. z. príslušné ministerstvo je povinné predložiť na schválenie plán prác na odstránenie environmentálnej záťaže Okresnému úradu v sídle kraja do jedného roka odo dňa rozhodnutia vlády Slovenskej republiky o určení príslušného ministerstva. Súčasťou plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže sú okrem iných náležitostí podľa § 8 ods. 4 zákona č. 409/2011 Z. z. aj údaje o predpokladaných finančných výdavkoch na realizáciu plánu prác.

Na základe podaných návrhov na začatie konania o určení povinnej osoby na úseku environmentálnej záťaže okresné úrady, odbory starostlivosti o životné prostredie v súlade s § 14 ods. 8 zákona č. 409/2011 Z. z. nariadili ústne pojednávania a obhliadky lokalít. Na základe zistených skutočností a predložených dokumentov boli vydané rozhodnutia o zastavení konania z dôvodu, že povinnú osobu na úseku environmentálnej záťaže nie je možné určiť (§ 5 ods. 5 zákona č. 409/2011 Z. z.). Dôvody, na základe ktorých boli vydané rozhodnutia o zastavení konania, uvádza príloha č. 2.

Návrh MŽP SR o určení príslušného ministerstva

Predkladaný návrh MŽP SR na určenie príslušného ministerstva je vypracovaný v súlade s § 1 písm. c) zákona č. 409/2011 Z. z., ktorý ustanovuje definíciu „príslušného ministerstva“, ako ministerstva, ktorého pôsobnosť súvisí s činnosťou, ktorá viedla k vzniku environmentálnej záťaže. Určené príslušné ministerstvo, na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky (§ 5 ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z.) zabezpečí vykonanie povinností povinnej osoby podľa § 3 ods. 2 a 3 zákona č. 409/2011 Z. z. Na základe tejto definície sú lokality navrhnuté do pôsobnosti MŽP SR (príloha č. 3a) a MH SR (Príloha 3b). Predkladaný návrh MŽP SR na určenie príslušného ministerstva sa týka nasledujúcich lokalít:

1. SA(015)/Trnovec nad Váhom – skládka RSTO (Duslo) (SK/EZ/SA/804),
2. ZH(015)/Žiar nad Hronom – stará skládka PO ZSNP (SK/EZ/ZH/1101),
3. RS(1980)/Rimavská Sobota – areál po SA – priemyselný park (SK/EZ/RS/1980),
4. LV(014)/Pohronský Ruskov – mazutové hospodárstvo bývalého cukrovaru (SK/EZ/LV/440),
5. TS(005)/Trstená – bývalý sklad pohonných hmôt Hámričky (SK/EZ/TS/973),
6. BJ(004)/Bardejov – areál podniku JAS (SK/EZ/BJ/23).

Vzhľadom na to, že na prvých dvoch vyššie uvedených lokalitách ide o kontamináciu zložiek životného prostredia v dôsledku ukladania priemyselných odpadov, ktoré bolo v minulosti právoplatne povolené (lokality 1 a 2) alebo išlo o skladovanie a manipuláciu s nebezpečnými látkami (pohonné hmoty a mazadlá) (lokality 3), sú lokality navrhnuté do pôsobnosti MŽP SR (príloha 3a).

Lokality uvedené v bode 4 - 6 sú navrhnuté do pôsobnosti MH SR, nakoľko ide o znečistenie horninového prostredia, podzemnej vody a pôdy, ktoré vzniklo v súvislosti s priemyselnou výrobou (príloha 3b).

Uznesenie vlády Slovenskej republiky týkajúce sa určenia príslušného ministerstva vo veci vyššie uvedených environmentálnych záťaží predstavuje jednu z podmienok poskytnutia príspevku (v rámci kategórie „Oprávnenosť žiadateľa“) v rámci aktuálnej výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020).